

2020/2013(INI)

23.11.2020

YTTRANDE

från utskottet för medborgerliga fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågor

till utskottet för rättsliga frågor

över artificiell intelligens: frågor om tolkning och tillämpning av internationell rätt, i den mån som EU påverkas, på de civila och militära användningsområdena och om statens befogenheter utanför det straffrättsliga området (2020/2013(INI))

Föredragande av yttrande: Patryk Jaki

PA_NonLeg

FÖRSLAG

Utskottet för medborgerliga fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågor uppmanar utskottet för rättsliga frågor att som ansvarigt utskott infoga följande förslag i det förslag till resolution som antas:

- med beaktande av artiklarna 2 och 3 i fördraget om Europeiska unionen (EU-fördraget),
- med beaktande av artiklarna 10, 19, 21 och 167 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget),
- med beaktande av rätten att göra framställningar, som fastställs i artiklarna 20 och 227 i EUF-fördraget och i artikel 44 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna (stadgan),
- med beaktande av artiklarna 21 och 22 i stadgan,
- med beaktande av ingressen till EU-fördraget,
- med beaktande av Europarådets ramkonvention om skydd för nationella minoriteter, protokoll nr 12 till den europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna samt den europeiska stadgan om landsdels- eller minoritetsspråk,
- med beaktande av rådets direktiv 2000/43/EG av den 29 juni 2000 om genomförandet av principen om likabehandling av personer oavsett deras ras eller etniska ursprung¹ (direktivet om likabehandling oavsett ras eller etniskt ursprung),
- med beaktande av rådets direktiv 2000/78/EG av den 27 november 2000 om inrättande av en allmän ram för likabehandling² (direktivet om likabehandling i arbetslivet),
- med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (den allmänna dataskyddsförordningen)³, och av Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/680 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behöriga myndigheters behandling av personuppgifter för att förebygga, förhindra, utreda, avslöja eller lagföra brott eller verkställa straffrättsliga påföljder, och det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av rådets rambeslut 2008/977/RIF⁴,
- med beaktande av meddelandet av den 11 december 2019 från kommissionen till Europaparlamentet, Europeiska rådet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén om den europeiska gröna given,

---

¹ EGT L 180, 19.7.2000, s. 22.

² EGT L 303, 2.12.2000, s. 16.

³ EUT L 119, 4.5.2016, s. 1.

⁴ EUT L 119, 4.5.2016, s. 89.

- med beaktande av sin resolution av den 16 februari 2017 med rekommendationer till kommissionen om civilrättsliga bestämmelser om robotteknik⁵,
- med beaktande av OECD-rådets rekommendation om artificiell intelligens, som antogs den 22 maj 2019,
- med beaktande av sin resolution av den 12 september 2018 om autonoma vapensystem⁶, och av följande skäl:
  - A. Det är människor som ligger bakom utvecklingen och utformningen av så kallad artificiell intelligens, robotteknik och tillhörande teknik, och det är deras val som avgör teknikens potential att gynna samhället.
  - B. Etisk vägledning, såsom de principer som antagits av högnivåexpertgruppen för artificiell intelligens, är en bra utgångspunkt, men räcker inte för att säkerställa att företagen ägnar sig åt rent spel och garantera ett verkningsfullt skydd för enskilda.
    1. Europaparlamentet erkänner den potential och de risker som utvecklingen, införandet och användningen av artificiell intelligens (AI) innebär för säkerheten både inom EU och i dess yttre förbindelser. Parlamentet uppmärksammar att många medlemsstater använder AI på både det civila och det militära området, och understryker vikten av att EU spelar en betydelsefull och adekvat roll i de framtida internationella diskussionerna om denna fråga.
    2. Europaparlamentet noterar de framsteg inom lagstiftningen som vissa medlemsstater redan har gjort på AI-området. Parlamentet betonar vikten av en gemensam europeisk strategi som harmoniserar rättsläget i medlemsstaterna och tydliggör detta för dem som utvecklar och inför AI.
    3. Europaparlamentet betonar att utveckling, införande, användning och hantering av AI måste respektera de grundläggande rättigheter, värden och friheter som uttrycks i EU-fördragen, och uppmanar medlemsstaterna att avstå från att införa AI-system med hög risk som hotar de grundläggande rättigheterna. Parlamentet noterar offentliggörandet av kommissionens vitbok om artificiell intelligens och uppmanar till grundligare forskning om de potentiella risker för de grundläggande rättigheterna som är förknippade med att statliga myndigheter och EU:s byråer, organ och institutioner använder AI.
    4. Europaparlamentet betonar att EU för att utnyttja de möjligheter som AI erbjuder bör anta lämpliga ramar för att begränsa riskerna, säkerställa etisk användning och förhindra att AI används för illvilliga ändamål. Parlamentet anser att man genom dessa ramar tydligt bör fastställa lämpliga regler för skadeståndsskyldighet, ansvarsskyldighet, säkerhet och spårbarhet. Parlamentet understryker vikten av att EU bidrar med välbehövliga investeringar, datainfrastruktur, forskning och gemensamma etiska normer.
    5. Europaparlamentet betonar att EU måste gå i bräschen för inrättandet av internationella

---

⁵ EUT C 252, 18.7.2018, s. 239.

⁶ EUT C 433, 23.12.2019, s. 86.

rättsliga och etiska ramar för forskning och utveckling, skapande, användning och underhåll på AI-området som är förankrade i principerna om de mänskliga rättigheterna och motverkar och avhjälper potentiella risker. Parlamentet anser att det är nödvändigt att skapa en tydlig och rättvis internationell ordning för att tilldela rättsligt ansvar för de negativa konsekvenser som denna avancerade digitala teknik medför. Parlamentet understryker att målet först och främst måste vara att föregripa sådana konsekvenser.

6. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att underlätta forskning och diskussioner kring möjligheterna att använda AI för katastrofhjälp, krisförebyggande och upprätthållande av fred.
7. Europaparlamentet pekar på de uppenbara riskerna med beslut som fattas av människor om de enbart förlitar sig på data, profiler och rekommendationer som genereras av maskiner. Parlamentet påpekar att AI-systemens övergripande utformning också bör omfatta riktlinjer för mänsklig övervakning och uppsikt. Parlamentet begär att en skyldighet ska införas avseende tydlighet och förklarbarhet för AI-tillämpningar och behovet av mänskligt ingripande, liksom andra åtgärder som oberoende revisioner och särskilda stresstester för att underlätta och säkerställa efterlevnad. Parlamentet betonar att sådana revisioner bör utföras regelbundet av en oberoende myndighet för att övervaka AI-tillämpningar med hög risk som används av statliga myndigheter eller militären.
8. Europaparlamentet noterar oron för att AI som utformas och utvecklas på ett olämpligt sätt kan leda till snedvridning och diskriminering. Parlamentet åtar sig att hitta lagstiftningsrelaterade och politiska lösningar för att se till att användningen av befintlig och framväxande teknik undanröjer diskriminering i stället för att förstärka den.
9. Europaparlamentet understryker att förutsägelser på grundval av behandling av, delning av, tillgång till och användning av uppgifter måste styras i enlighet med kraven på kvalitet, dataintegritet, transparens, säkerhet, personlig integritet och kontroll. Parlamentet betonar att EU:s rättsliga ramar för uppgiftsskydd och personlig integritet måste respekteras under hela utvecklingen, införandet och användningen av AI, robotteknik och tillhörande teknik, så att medborgarnas säkerhet och deras förtroende för dessa tekniker ökar.
10. Europaparlamentet noterar den snabba utvecklingen av AI-tillämpningar som kan känna igen unika kännetecken, såsom ansiktsdrag, rörelsemönster och förhållningssätt. Parlamentet varnar för problem som rör intrång i privatlivet, icke-diskriminering och skydd av personuppgifter i samband med användning av tillämpningar för automatisk igenkänning.
11. Europaparlamentet understryker att alla beslut om en fysisk person som enbart grundar sig på automatiserad behandling, inbegripet profilering, och som har negativa rättsliga följder för den registrerade eller i betydande grad påverkar denne, är förbjudna enligt den allmänna dataskyddsförordningen såvida de inte är tillåtna enligt unionsrätten eller en medlemsstats nationella rätt, med förbehåll för lämpliga åtgärder som skyddar den registrerades fri- och rättigheter och berättigade intressen.
12. Europaparlamentet begär att algoritmer ska vara förklarbara, transparens råda och tillsyn säkerställas när artificiell intelligens används av offentliga myndigheter, och att

konsekvensbedömningar ska genomföras innan statliga myndigheter inför verktyg som använder AI-teknik. Parlamentet uppmanar kommissionen och Europeiska dataskyddsstyrelsen att utfärda riktlinjer, rekommendationer och bästa praxis för att ytterligare specificera kriterierna och villkoren för beslut som bygger på profilering och offentliga myndigheters användning av AI.

13. Europaparlamentet efterlyser transparenta och riskreducerande åtgärder på internationell nivå när det gäller utveckling och användning av militär AI, i synnerhet med avseende på principerna om territoriell integritet och icke-ingripande och beträffande användning av våld. Det är viktigt att beakta de militära aspekterna när rättsliga och etiska frågor behandlas inom den europeiska ramen för AI. Parlamentet påminner om sin ståndpunkt om ett förbud mot utveckling, tillverkning och användning av dödliga autonoma vapensystem. Parlamentet beklagar att det inte finns några uttryckliga konventioner på global nivå om användningen av sådana vapen.
14. Europaparlamentet konstaterar att viss AI-teknik möjliggör automatisering av informationsbehandling och åtgärder i en hittills osedd omfattning, såsom massövervakning på de civila och militära områdena, vilket utgör ett hot mot de grundläggande rättigheterna och banar väg för olaglig inblandning i den nationella suveräniteten. Parlamentet efterlyser en granskning av massövervakningsaktiviteter enligt internationell rättsbehörighet och tillsynsstandard. Parlamentet uttrycker stark oro över vissa mycket inkräktande applikationer för social poängsättning som har utvecklats och som är mycket farliga för respekten för de grundläggande rättigheterna. Parlamentet efterlyser ett uttryckligt förbud för offentliga myndigheter att använda storskalig social poängsättning för att begränsa medborgarnas rättigheter. Med tanke på att vissa privata aktörer har beslutsmyndighet och kontroll över utvecklingen av sådan teknik anser parlamentet att sådana privata aktörers ansvarsskyldighet enligt internationell rätt bör stärkas.
15. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att bedöma konsekvenserna av ett moratorium för användningen av system för ansiktsgenkänning och att, beroende på utfallet av denna bedömning, överväga ett moratorium för offentliga myndigheters användning av dessa system på offentliga platser och i lokaler som är avsedda för utbildning och hälso- och sjukvård samt för brottsbekämpande myndigheters användning av system för ansiktsgenkänning på halvoffentliga platser såsom flygplatser, till dess att de tekniska standarderna kan anses vara helt förenliga med de grundläggande rättigheterna, de resultat man får fram inte är snedvridande eller diskriminerande och det finns strikta skyddsåtgärder mot missbruk som säkerställer nödvändighet och proportionalitet i användningen av sådana tekniker.
16. Europaparlamentet anser att artificiell intelligens, robotteknik och tillhörande teknik – inbegripet programvara, algoritmer och data som används eller tas fram av sådan teknik – oavsett inom vilket område den används bör utvecklas på ett säkert och tekniskt rigöröst sätt.
17. Europaparlamentet betonar att det är viktigt att möjliggöra korrekt införande och användning av AI. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att ge sin civila och militära personal lämplig utbildning så att de med precision kan identifiera och undvika diskriminering och snedvridning i datamängderna.

18. Europaparlamentet konstaterar att användningen av AI i kampen mot brottslighet och it-brottslighet skulle kunna erbjuda ett brett spektrum av möjligheter och alternativ, samtidigt som principen om att det som är olagligt offline också är olagligt online bör fortsätta att gälla.
19. Europaparlamentet är djupt oroat över den deepfake-teknik som gör det möjligt att framställa alltmer verklighetstroga foto-, ljud- och videoförfalskningar som skulle kunna utnyttjas för att begå utpressning, generera falska nyheter eller urholka allmänhetens förtroende och påverka den offentliga debatten. Parlamentet anser att sådana metoder kan destabilisera länder, sprida desinformation och påverka val. Parlamentet begär därför att upphovspersonen ska vara skyldig att märka allt deepfake-material och alla andra realistiskt framställda konstgjorda videor med ”icke-original”, med strikta begränsningar för hur de får användas i samband med val och kraftfulla verkställighetsåtgärder. Parlamentet efterlyser lämplig forskning i detta avseende för att se till att motverkande teknik håller jämna steg med illvillig användning av AI.
20. Europaparlamentet betonar att användningen av AI inom rättskipning skulle kunna förbättra analysen och insamlingen av uppgifter och brottsoffskyddet. Detta skulle kunna undersökas inom forskning och utveckling med åtföljande konsekvensbedömningar, i synnerhet när det gäller garantier för ett korrekt rättsförfarande och bekämpning av snedvridning och diskriminering, med tillämpning av försiktighetsprincipen. Parlamentet påminner dock om att detta inte ersätter människan i fråga om att utfärda domar eller fatta beslut.
21. Europaparlamentet betonar vikten av it-säkerhet för AI, både i offensiva och defensiva scenarier. I detta sammanhang är det viktigt med internationellt samarbete och offentliggörande och utbyte av sårbarheter och avhjälpande åtgärder på it-säkerhetsområdet. Parlamentet efterlyser ett internationellt it-säkerhetssamarbete för att AI ska kunna införas och användas på ett effektivt sätt samt skyddsåtgärder mot missbruk av AI och it-angrepp. Parlamentet noterar dessutom att it-system och AI har dubbla användningsområden (dvs. användning för civila och militära ändamål) och efterlyser en ändamålsenlig reglering av detta.
22. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att överväga behovet att införa skyddsåtgärder för användningen av AI, såsom yrkesetiska regler. Parlamentet uppmanar kommissionen att fastställa tydliga kriterier för de olika risknivåerna inom de domäner för vilka AI-teknik utformas eller där den införs, med beaktande av befintlig EU-lagstiftning.
23. Europaparlamentet betonar vikten av att kontrollera hur AI-teknik med hög risk kommer fram till ett beslut. Parlamentet påminner om att proportionalitetsprincipen måste respekteras och att frågor om orsakssamband och skadeståndsskyldighet behöver klargöras.
24. Europaparlamentet påminner om vikten av principerna om styrning, transparens, opartiskhet, ansvarsskyldighet, rättvisa och intellektuell integritet vid användning av AI i rättskipning i brottmål.
25. Europaparlamentet uppmanar eftertryckligen medlemsstaterna att bedöma riskerna med AI-baserad teknik innan de automatiserar verksamhet med koppling till utövandet av

statliga befogenheter, särskilt på området för rättskipning. Parlamentet uppmanar dessutom medlemsstaterna att överväga behovet att införa skyddsåtgärder, såsom tillsyn av en kvalificerad yrkesperson och yrkesetiska regler.

INFORMATION OM ANTAGANDET I DET RÅDGIVANDE UTSKOTTET

Antagande	17.11.2020
Slutomröstning: resultat	+: 56 -: 4 0: 0

SLUTOMRÖSTNING MED NAMNUPPROP I DET RÅDGIVANDE UTSKOTTET

56	+
PPE	Vladimír Bilčík, Vasile Blaga, Ioan-Rareş Bogdan, Lena Düpont, Andrzej Halicki, Rasa Juknevičienė, Jeroen Lenaers, Nuno Melo, Kris Peeters, Emil Radev, Karlo Ressler, Ralf Seekatz, Tomas Tobé, Javier Zarzalejos
S&D	Pietro Bartolo, Delara Burkhardt, Caterina Chinnici, Klára Dobrev, Maria Grapini, Sylvie Guillaume, Evin Incir, Marina Kaljurand, Łukasz Kohut, Juan Fernando López Aguilar, Javier Moreno Sánchez, Birgit Sippel, Bettina Vollath, Elena Yoncheva
Renew	Malik Azmani, Anna Júlia Donáth, Fabienne Keller, Moritz Körner, Maite Pagazaurtundúa, Ramona Strugariu, Dragoş Tudorache, Sophia in 't Veld, Michal Šimečka
ID	Nicolas Bay, Nicolaus Fest, Jean-Paul Garraud, Peter Kofod, Annalisa Tardino, Tom Vandendriessche
Verts/ALE	Patrick Breyer, Saskia Briemont, Damien Carême, Alice Kuhnke, Terry Reintke, Diana Riba i Giner, Tineke Strik
ECR	Jorge Buxadé Villalba, Patryk Jaki, Assita Kanko, Nicola Procaccini, Jadwiga Wiśniewska
NI	Laura Ferrara

4	-
PPE	Nadine Morano
GUE/NGL	Malin Björk, Clare Daly, Cornelia Ernst

0	0
---	---

Teckenförklaring:

+ : Ja-röster

- : Nej-röster

0 : Nedlagda röster